Epanet-verkoston ja Seinäjoen yliopistokeskuksen

AKATEEMISET HEIMOPÄIVÄT

25.–26.11.2026

OHJELMA (versio 3.11.2026, pidämme oikeudet muutoksiin)

25.11.2026

Auditorio, Frami B

Kello 13 avaus

Taide ja kulttuuri 4 x 15 min -> klo 13.15–14.15

Kahvia ja jaloittelua Framin B-osan aulassa

Kestävyys ja vastuullisuus 5 x 15 min klo 14.45–16

Haavemaa-näyttelyn avajaiset Epstorilla klo 17

26.11.2026

Aamukahvi 8.30 **Yliopistokeskuksen taukotila**

Data ja tekoäly 5 x 15 min klo 9–10.15 **Timo-luokka**

Jaloittelua ja karkkia

Ruokaa! 4 x 15 min klo 10.30–11.30 **Epky-luokka**

Ollaan ihmisiksi 4 x 15 min klo 10.30–11.30 **Frami B, Swingi**

Ehkä Marja-Riitta Vuorelan tutkimusnäyttelyn avajaisten etkot Varikolla?

Jotain jää, jokin muuttuu

Varikkogalleria, Seinäjoki

28.11.–20.12.2026

Varsinaiset avajaiset ovat perjantaina 27.11.2026 klo 18–20

PROGRAMME *(Version 26 October 2026. We reserve the right to make changes.)*

25 November 2026

Auditorium, Frami B

1:00 PM Opening remarks

Arts and Culture
4 × 15-minute presentations 1:15 PM–2:15 PM

Coffee break and a chance to stretch your legs in the Frami B lobby

Sustainability and Responsibility
5 × 15-minute presentations 2:45 PM–4:00 PM

In the evening: Opening of the Haavemaa exhibition at Epstori at 17 o'clock

26 November 2026

8:30 AM Morning coffee, University Centre lounge area

Data and AI
5 × 15-minute presentations 9:00 AM–10:15 AM Timo Classroom

A short break, some sweets, and a chance to move around

Food!
4 × 15-minute presentations 10:30 AM–11:30 AM Epky Classroom

Being Human
4 × 15-minute presentations 10:30 AM–11:30 AM Swingi, Frami B

Maybe… a pre-opening gathering for Marja-Riitta Vuorela's research exhibition at Varikko?

Something Remains, Something Changes

Varikko Gallery, Seinäjoki, 28 November–20 December 2026

The official opening will take place on Friday, 27 November 2026, from 6:00 PM to 8:00 PM.

Sisällysluettelo

Nuorten hyvinvointia edistävän koulutuksen kehittäminen – taidekasvatusta, positiivista pedagogiikkaa ja kanssatutkimusta yhdistävä malli rakentuu lakeuksilla 6

Haavemaa – Soivia tarinoita siirtolaisuudesta 7

Arkkitehtuurin helmiä 7

Tarinallinen muotokuva – kun elämäntarina muuttuu sanoista kuvaksi 7

VASTUULLISUUS JA KESTÄVYYS 25.11. 8

Varaturva - Kestävä kehitys varautumisessa ja turvallisuudessa 8

Vastuullisuuskäytäntöjen epätasainen kehittyminen yritysverkostoissa 9

Oikeudenmukainen vastuunsiirto toimitusketjuissa: Pienyritysten kokemuksista oppeja Etelä-Pohjanmaalle 9

Etelä-Pohjanmaan polttoturvetuotanto resurssiperifeerisenä ilmentymänä? 11

Metsästä rakentamiseen – puurakentamisen kiertotalouden ekosysteemin yhteiset arvot 11

DATA JA TEKOÄLY 26.11. 13

Datasta kasvukuntoa? Digitalisaation mahdollisuudet ja haasteet eteläpohjalaisessa maataloudessa 13

Kun tekoäly tuntee yrityksen: yrityskohtaiseen tietoon perustuva tekoäly pkyritysten päätöksenteon tukena 13

HVAC optimization using AI agents 14

Industrial optimization. 14

GENEYE 14

RUOKAA! 26.11. 15

Judgment Day: How Food Meanings and Observer Characteristics Affect the Responses to Favorers of Products Symbolizing (Un)sustainability 15

AARRE 16

Mitä ruokatutkimuksessa juuri nyt tapahtuu? Seinäjoelta maailmalle ja takaisin 16

Regional food systems resilience 16

OLLAAN IHMISIKSI 26.11. 17

Strateginen tiedeviestintä tutkimushankkeissa: yhteistyötä yli organisaatiorajojen 17

Murrosten keskellä: maaseudun nuorten näkökulmia sosiaaliseen kestävyyteen 17

Sukupuolisokeudesta sukupuolisensitiivisyyteen? Miehisyyksien merkitys vankien kanssa tehtävässä sosiaalityössä 18

Vuorovaikutustaitojen vaikuttavuus lapsi- ja perhesosiaalityössä 19

Titles of presentations in English (AI-translation)

Arts and Culture

- Developing Education that Promotes Youth Well-Being: A Model Combining Arts Education, Positive Pedagogy, and Participatory Research Takes Shape on the Plains
- Haavemaa: Musical Stories of Migration
- Architectural Gems
- Narrative Portraiture: When a Life Story Becomes an Image

Sustainability and Responsibility

- Backup Security
- Uneven Development of Sustainability Practices in Business Networks
- Fair Responsibility-Sharing in Supply Chains: Lessons from SME Experiences for South Ostrobothnia
- Peat Production in South Ostrobothnia as a Manifestation of Resource Peripherality?
- From Forest to Construction: Shared Values in the Circular Economy Ecosystem of Timber Construction

Data and AI

- Growing with Data? Opportunities and Challenges of Digitalisation in South Ostrobothnian Agriculture
- When AI Knows the Company: AI Based on Company-Specific Knowledge to Support SME Decision-Making
- HVAC Optimization Using AI Agents
- Industrial Optimization
- GENEYE

Food!

- Judgment Day: How Food Meanings and Observer Characteristics Affect Responses to Consumers of Products Symbolizing (Un)Sustainability
- AARRE
- What’s Happening in Food Research Right Now? From Seinäjoki to the World and Back
- Regional Food Systems Resilience

Being Human

- Strategic Science Communication in Research Projects: Collaboration Across Organisational Boundaries
- Amidst Transitions: Rural Youth Perspectives on Social Sustainability
- From Gender Blindness to Gender Sensitivity? The Significance of Masculinities in Social Work with Prisoners
- The Impact of Interaction Skills in Child and Family Social Work

TAIDE JA KULTTUURI 25.11.

Puheenjohtaja Saijaleena Rantanen

Nuorten hyvinvointia edistävän koulutuksen kehittäminen – taidekasvatusta, positiivista pedagogiikkaa ja kanssatutkimusta yhdistävä malli rakentuu lakeuksilla

Jenni Salo, Väitöskirjatutkija - Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
jenni.m.salo@gmail.com

Nykyhetken nuoruutta määrittävät moninaiset globaalit kriisit, jotka luovat nuorten hyvinvointia horjuttavan yhteiskunnallisen viitekehyksen. Aikamme haastaa koulutusta etsimään uudenlaisia, hyvinvointia ja tulevaisuususkoa vahvistavia toimintatapoja. Kestävän tulevaisuuden rakentamiseen tarvitsemme mukaan nuoret, jotka usein jäävät tutkimuksen kohteeksi tai informanteiksi. Keskeistä on saada nuorten ääni kuuluviin sekä kääntää painopistettä pahoinvointipuheesta ratkaisujen aktiiviseen etsimiseen.

Tässä väitöstutkimuksessa luodaan uudenlainen näkökulma nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen yhdistämällä **taidekasvatuksen (art education)**, **positiivisen pedagogiikan (positive education)** ja nuoria osallistavan **kanssatutkimuksen (co-research)** tulokulmat. Nuorten hyvinvointia tuetaan tässä tutkimuksessa rakentamalla **taidekasvatusperustainen nuorten hyvinvoinnin edistämisen malli**, jota kehitetään yhdessä nuorten kanssa sekä pilotoidaan tutkimuksen aikana nuorten omassa opiskeluarjessa taideopetuksen (musiikki, teatteri, tanssi, kirjoittaminen) kehyksessä.

Teoreettisena viitekehyksenä toimii nuorten myönteisen kehityksen teoria (Positive Youth Development, PYD), joka painottaa nuorten vahvuuksia ja Lernerin viiden C:n mallia (pätevyys, itseluottamus, ihmissuhteet, luonne, välittäminen). Metodologisena lähestymistapana on *appreciative inquiry*, joka suuntautuu ongelmien sijaan siihen, mikä on hyvin. Kolmannessa osatutkimuksessa on mukana 10 nuorta kanssatutkijaa, jotka osallistuvat aineistonkeruuseen, analyysiin ja artikkelin kirjoittamiseen. Aineisto on kerätty 2025–2026 Etelä-Pohjanmaan Opiston *Sisua ja syräntä* -hankkeen kontekstissa haastatteluin, kyselyin, kirjein ja reflektiopäiväkirjoin.

Alustavat tulokset nostavat esiin lämpimän vuorovaikutuksen, myötätuntoisen toimintakulttuurin, myönteisen oppimisilmapiirin ja turvallisen epämukavuusalueelle haastamisen teemat hyvinvointia ja oppimista mahdollistavina tekijöinä. Taidekasvatuksen menetelmät yhdistettynä nuorten myönteisen kehityksen teorian viitekehykseen näyttäytyy hedelmällisenä maaperänä hyvinvoinnin vaalimiselle.

Tutkimus vahvistaa alueen tutkimuspohjaista koulutuksen kehittämisosaamista. Alueen nuorten nostaminen myönteisiksi toimijoiksi ja koulutuksen kanssakehittäjiksi uudistaa koulutuksen rakenteita sekä vähentää tiedon marginalisoitumista. Tutkimustuloksia hyödynnetään Etelä-Pohjanmaan Taideakatemian kehittämistyössä. Samalla tutkimus osallistuu laajempaan

yhteiskunnalliseen keskusteluun hyvinvointiin panostavien koulutusjärjestelmien systeemisestä kehittämisestä ja taidekasvatuksen työtapojen hyödyntämisestä.

Haavemaa – Soivia tarinoita siirtolaisuudesta

Musiikki historiantutkimuksen aineistona

Saijaleena Rantanen saijaleena.rantanen@uniarts.fi & Samuli Korkalainen samuli.korkalainen@uniarts.fi

Esitelmässä pohdimme musiikkiin liittyvien aineistojen hyödyntämistä siirtolaisuushistorian tutkimuksessa. Esittelemme samalla tammikuussa 2027 päättyvän tutkimusta ja taiteellista toimintaa yhdistävän Haavemaa-hankkeemme tutkimustuloksia ja niiden laajempia yhteiskunnallisia merkityksiä.

Musiikilla oli keskeinen vaikutus Pohjois-Amerikkaan muuttaneiden suomalaissiirtolaisten elämässä. Se vahvisti yhteisöllisyyttä, tuki sopeutumista uuteen ympäristöön ja tarjosi välineen kokemusten, tunteiden ja muistojen ilmaisemiseen. Laulujen sanoituksiin tallentuivat arjen ilot ja surut, raskaan työn kokemukset sekä toiveet paremmasta tulevaisuudesta. Suomalaiset

keräsivät ja kirjoittivat lauluja ja olivat ahkeria musiikin harrastajia. Samalla suomalainen

virsiperinne eli siirtolaisseurakunnissa, ja siirtolaiset julkaisivat myös paljon uutta hengellistä

musiikkia.

Musiikkia hyödyntämällä siirtolaisten elämänvaiheita voidaan tarkastella ruohonjuuritasolta käsin. Laulut, nuotit, julkaisut ja muut musiikkiin liittyvät aineistot avaavat näkymän siihen, miten siirtolaiset itse sanoittivat kokemuksiaan ja rakensivat suhteitaan sekä lähtö- että kohdemaahan.

Huolimatta musiikin merkityksellisyydestä siirtolaisten elämän, tunteiden ja kokemusten kuvaajana, musiikki ja sen yhteiskunnalliset vaikutukset ovat osa-alue, joka on usein jäänyt vähälle huomiolle perinteisessä historiantutkimuksessa. Esitelmässä kysymme, mitä siirtolaisuuden historiasta olisi jäänyt kertomatta ilman siirtolaisten musiikilliseen toimintaan liittyvän aineiston tarkastelua ja minkälaisia uusia näkökulmia ne avaavat menneisyyden ymmärtämiseen.

Arkkitehtuurin helmiä

Teemu Hirvilammi, Tampereen yliopisto

Tarinallinen muotokuva – kun elämäntarina muuttuu sanoista kuvaksi

Marja-Riitta Vuorela, Lapin yliopisto

Esityksessä kerron taiteellisesta väitöstutkimuksestani, jossa viiden eteläpohjalaisen naisen haastatteluista syntyy viisi suurikokoista, tarinallista muotokuvaa. Olen toimittajana tottunut rakentamaan ihmisen kertomasta kirjoitetun tarinan, mutta tässä tutkimuksessa etsin sille kuvallista muotoa. Esityksessä avaan, mitä elämäntarinalle tapahtuu, kun se muuttuu sanoista asennoksi, valoksi, väriksi ja sommitteluksi – ja miksi niinkin pieni ratkaisu kuin horisontin kallistaminen voi muuttaa koko kuvan kertomusta.

VASTUULLISUUS JA KESTÄVYYS 25.11.

Puheenjohtaja Anu Bask

Varaturva - Kestävä kehitys varautumisessa ja turvallisuudessa

Aana Vainio Anne Kaivo-Oja Roope Koski Teemu Hirvilammi Teemu Hartikainen Kari Mäki

Varaturva-hanke on Euroopan unionin osarahoittama Etelä-Pohjanmaan liiton myöntämällä rahoituksella, toteuttajina Tampereen yliopiston Rakennetun ympäristön tdk / Arkkitehtuuri sekä Informaatioteknologian ja viestinnän tdk / sähkötekniikka.

Varautuminen ja turvallisuus ovat ajankohtaisia teemoja. EU:n komissio julkaisi 2025 varautumisunionistrategian, jonka avulla parannetaan Euroopan valmiuksia reagoida uusiin uhkiin. Suomessa väestönsuojien rakentaminen on huomioitu rakennuslainsäädännössä, kuitenkin suuri osa väestönsuojista tarvitsee päivittämistä. Uusia väestönsuojia rakennetaan lain edellyttämänä suuriin asuintaloihin, tuotantotiloihin ja julkisiin rakennuksiin. Tarvitsemmeko malleja myös tilapäisten väestönsuojien rakentamiseen? Miten ratkaistaan sähkön ja lämmön saanti väestönsuojiin häiriötilanteissa? Voisiko väestönsuojassa tuottaa ruokaa?

Varaturvassa ideoidaan kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja väestönsuojien rakentamiseen ja päivittämiseen. Rakentamisessa huomioidaan vähähiilisten ja kierrätysmateriaalien käyttö, kehittämismahdollisuudet tilojen monikäyttöisyyteen, uusien energiamuotojen käyttöönottoon ja varastointiin sekä ruuantuotantoon liittyen. Uudisrakennuksissa on paremmat mahdollisuudet suunnitella rakennuksen monikäyttöisyyttä, uusien energiamuotojen käyttöönottoa ja ruuantuotannon ratkaisuja, kun ne voidaan huomioida jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa.

Tarkastelemme uusiutuvan energian sekä energianvarastointiteknologioiden hyödyntämistä väestönsuojien energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden parantamiseksi. Selvityksessä kehitetään energiajärjestelmämallit S1-luokan kerrostalon väestönsuojalle sekä kallioväestönsuojalle, joiden avulla voidaan arvioida uusiutuvan energiantuotannon, energiavarastojen ja energiankulutuksen toimintaa normaali- ja poikkeusoloissa. Tarkastelu keskittyy erityisesti aurinkosähkön hyödyntämispotentiaaliin molemmissa kohteissa sekä kallioväestönsuojan osalta tuulivoiman ja biokaasun hyödyntämiseen paikallisesta verkosta. Keskeistä on myös tarkastella, miten tuotettua energiaa voidaan hyödyntää sähkömarkkinoilla normaalioloissa ja kuinka energian saatavuus voidaan turvata poikkeusoloissa. Energianvarastointiteknologioista selvitetään millaisia sähkö- ja lämpöenergiavarastoja järjestelmä

edellyttää ja mitkä ovat järkeviä kyseiselle kohteelle. Selvitykseen kuuluu myös uusiutuvien energiamuotojen ja energiavarastojen paloturvallisuuden sekä teknisten standardien arviointi.

Tarkastelemme eri aikoina rakennettujen väestönsuojien vaatimuksia, laatutasoa ja korjaustarpeita sekä selvitämme korjausrakentamisen kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja. Erityistä huomiota kiinnitetään vähähiilisten materiaalien hyödyntämiseen, tilojen saavutettavuuden, monikäyttöisyyden ja viihtyisyyden kehittämiseen sekä ratkaisujen skaalautuvuuteen erityyppisissä ja -kokoisissa väestönsuojissa. Korjausrakentamisen osalta arvioimme olemassa olevien kellaritilojen soveltuvuutta tilapäisten tai jopa pysyvien suojien toteuttamiseen korjaushankkeiden yhteydessä. Uudisrakentamisen osiossa tarkastelu keskittyy erilaisten vähähiilisten, kierrätys- ja sivuvirtatuotteiden mahdollisuuksiin pysyvien, tilapäisten ja siirrettävien suojien rakentamisessa sekä väestönsuojatilojen monikäyttöisyyden tarkasteluun. Selvityksessä huomioidaan myös muuttuneet uhkakuvat sekä Etelä-Pohjanmaan erityisolosuhteet, kuten matala suojakattavuus, yleisten väestönsuojien puuttuminen ja mahdollisten väestön evakuointien aiheuttama kasvanut suojapaikkojen tarve.

Tuotamme väestönsuojien pilottisuunnitelmia, joissa huomioidaan kestävä kehitys ja kiertotalouden mukaiset rakentamisen ratkaisut, energian tuotanto ja varastointi sekä ruuantuotannon mahdollisuudet suojissa. Pilotit sisältävät uusia ideoita väestönsuojien vähähiilisestä korjaus- ja uudisrakentamisesta sekä suojien monikäyttöisyyden kehittämisestä. Hanketuotoksina syntyvät mm. raportit ruuantuotannon mahdollisuuksista ja ratkaisuista väestönsuojissa sekä uusien ja uusiutuvien energiamuotojen käytön ja varastoinnin mahdollisuuksista väestönsuojissa.

Hankkeella vaikutetaan väestönsuojien tulevaan suunnitteluun ja rakennusratkaisuihin sekä tapaan toimia suojatiloissa. Aihe kiinnostaa sekä julkista että yksityistä sektoria, joten suunnitelmat tai osa niiden ideoista toivottavasti siirtyvät käytännön toteutukseen tai tarkempaan toteutussuunnitteluun.

Vastuullisuuskäytäntöjen epätasainen kehittyminen yritysverkostoissa

Tuire Hautala-Kankaanpää, Anni Rajala, Sanna Joensuu-Salo, Hannu Makkonen tuire.hautala-kankaanpaa@uwasa.fi

Kestävyys koskettaa kokonaisia liiketoimintaverkostoja. Tästä huolimatta kestävyyteen liittyvät vaatimukset eivät vaikuta verkostoissa oleviin yrityksiin samalla tavalla. Tässä tutkimuksessa selvitetään, miten kestävyyteen liittyvät vaatimukset leviävät liiketoimintaverkostoissa. Tutkimuksen aineisto on kerätty kolmesta eri liiketoimintaverkostosta. Haastatteluihin osallistui 28 henkilöä 19:sta yrityksestä. Tulokset osoittavat, että kestävyyteen liittyvät toimintatavat eivät leviä lineaarisesti tai automaattisesti verkoston keskeiseltä toimijalta verkoston muille toimijoille. Sen sijaan ne muodostuvat useiden toisiinsa kytkeytyneiden yritysten kesken rinnakkaisten ja vuorovaikutteisten tulkinta- ja tarkoituksenmuodostusprosessien kautta.

Oikeudenmukainen vastuunsiirto toimitusketjuissa: Pienyritysten kokemuksista oppeja Etelä-Pohjanmaalle

Tyyne Vuorela, UCS tutkijahotelli, Helsingin yliopisto, Metsätieteiden osasto
tyyne.vuorela@helsinki.fi

Etelä-Pohjanmaan yrityksistä noin 14 700 (99 %) on mikro- ja pienyrityksiä (Luonnonvarakeskus, 2023), joista suuri osa harjoittaa maa- tai metsätaloutta (Etelä-Pohjanmaan liitto, 2023). Ilmastonmuutos, biodiversiteettikato ja muut kestävyyskysymykset ovat nyt tärkeämpiä kuin koskaan ja etenkin luonnonvarojen käyttöön pohjautuva yritystoiminta on lisääntyvän huomion kohteena. Vaatimuksia yrityksille tulee muodollisina ja epämuodollisina, kansalliselta ja kansainväliseltä tasolta, kuluttajilta ja sijoittajilta. Yritysten yhteiskuntavastuu, tutummin CSR, on perinteisesti mielletty suurten yritysten toimintatavaksi, mutta sen vaikutukset voivat silti valua alaspäin, kun tilaajien täytyy pystyä todistamaan ketjujensa vastuullisuus. Pienten yritysten lähtökohdat yritysvastuutoimien tekemiseen eroavat huomattavasti suurista; Taloudelliset resurssit, osaaminen, työvoima ja motivaatiot tehdä vaikkapa vastuullisuusraportointia ovat 2 työntekijän metsänhoitoyrityksessä luonnollisesti aivan eri luokkaa kuin kansainvälisesti toimivassa metsäteollisuusjätissä.

Oikeudenmukaisuuden kokemukset toimitusketjuissa vaikuttavat esimerkiksi vaatimusten noudattamiseen, tehokkuuteen, riskien hallintaan ja toimijoiden keskinäisiin suhteisiin. Onkin, ei pelkästään mielenkiintoista, vaan myös toimitusketjujen kestävyyden kannalta merkittävää, tarkastella miten pienyritykset kokevat niihin heijastuvat vastuullisuusvaatimukset. Haastattelin 20 mikro- ja pienkokoista metsänhoito- ja korjuuyritystä neljästä maakunnasta selvittääkseni, miten ko. yritykset kokevat vastuun ja vastuullisuusvaatimukset toimitusketjuissaan.

Haastatteluista nousi esille ilmiö, vastuunsiirto, joka käsitteellistettiin abduktiivisen analyysin avulla toimitusketjukontekstiin. Vastuunsiirtoon tunnistettiin liittyvän kolme tekijää, jotka vaikuttavat oikeudenmukaisuuden kokemuksiin: 1. Vastuunjako 2. Tiedonsiirto ja 3. Vastuun vastaanottaminen. Tulosten perusteella epäoikeudenmukaisuuden kokemuksia aiheuttavat muun muassa epäselvät vastuut, vastuun ”valuminen”, joustamattomuus, tiedonsiirtymisen ongelmat ja epäsymmetrisesti jakautuvat vastuunkanto, kustannukset ja hyödyt. Tuloksia voidaan hyödyntää Etelä-Pohjanmaan maa- ja metsätalousvaltaisessa yritysrakenteessa: Huomioimalla oikeudenmukaisuus toimitusketjujen hallinnassa ja sääntelyn suunnittelussa, maakunnan pienyritysten edellytyksiä pysyä mukana vastuullisuusmurroksessa hautautumatta työkuorman, kustannusten ja epäoikeudenmukaisuuden kokemuksien alle voidaan vahvistaa.

Viitteet:

Etelä-Pohjanmaan liitto. (2023). *Elinkeinorakenne—Tilastoja ja ennakointia Etelä-Pohjanmaalta—Etelä-Pohjanmaan liitto* [Data set]. https://epliitto.fi/tilastot/tilannekuva-ja-tilastot/alue-ja-kuntatalous/elinkeinotoiminta/

Luonnonvarakeskus. (2023). *Yritysten lukumäärä muuttujina ELY-keskus, Kokoluokka, Alueluokitus ja Vuosi. PxWeb* [Data set]. https://statdb.luke.fi/PxWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE__08a%20CAP-indikaattorit__09%20Maaseudun%20ty%c3%b6llisyys%20kasvu%20ja%20paikallinen%20osallisuus__10%20Maaseutuyritysten%20ja%20niiden%20henkil%c3%b6st%c3%b6n%20m%c3%a4%c3%a4r%c3%a4%20sek%c3%a4%20liikevaihto/03_Maaseutuyrit_lkm.px/table/tableViewLayout2/?loadedQueryId=5d914578-656c-4edd-acbb-0e1e86aa54da&timeType=top&timeValue=1

Etelä-Pohjanmaan polttoturvetuotanto resurssiperifeerisenä ilmentymänä?

Aapo Jumppanen ja Jaakko Mäntylä, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti

Laaja-alainen energiaturpeen tuotanto käynnistyi Etelä-Pohjanmaalla 1970-luvulla maailmanlaajuisen öljykriisin seurauksena. Suomen turvetuotanto moninkertaistui vuosikymmenessä. Samaan aikaan yhteiskunta kaupungistui nopeasti. Turve tarjosi edullisen ratkaisun kasvavien kaupunkien sähkön ja lämmön tarpeeseen. Maaseutuyhteisöille turvetuotannon uskottiin puolestaan tarjoavan kipeästi kaivattuja työpaikkoja ja tuloja. Myös ihmisten suhde soihin muuttui, kun arvottomina tai peräti haitallisina pidetyt suot muuttuivat rahan arvoisiksi.

Eteläpohjalaista polttoturvetta rahdattiin esimerkiksi Seinäjoelle, Tampereelle ja Poriin poltettavaksi. Hetken aikaa sitä vietiin Ruotsiin saakka. Myös turpeen jalostukseen teollisuus- ja kuluttajamarkkinoita silmällä pitäen panostettiin maakunnassa VAPOn johdolla.

Erityisen tärkeätä turvetuotanto oli Etelä-Pohjanmaalla maakunnan eteläosissa: Ähtärissä, Alavudella, Peräseinäjoella, Jalasjärvellä ja Kauhajoella. Siellä sijaitsevat myös runsaimmat turvevarat. Alueen pinnanmuodot ja pienilmasto sopivat myös heikommin viljelyyn kuin Kyrön- ja Lapuanjoen laaksojen rintamaat.

Teknologian kehittymisen myötä turvetuotannon työvoimavaikutukset jäivät odotettua pienemmiksi. Sen sijaan ympäristövaikutukset olivat merkittävät. Luonnon tila heikkeni monin paikoin nopeasti. Syy ei ollut yksin turvetuotannon, vaan kyseessä oli laajempi uuden teknologian mahdollistama maankäytön ja luonnonvarojen käytön tehostuminen.

Etelä-Pohjalaisen turpeennoston voidaan nähdä noudattaneen ekstraktivistista logiikkaa, jossa luonnonvaroja, kuten energiaturvetta, yksipuolisesti otettiin vähemmän kehittyneeltä periferia-alueelta ja hyödynnettiin kehittyneempien kaupunkikeskusten kasvun ja vaurauden tukemiseen. (Vrt. Szeman & Wenzel 2021, 506–507; Sirviö ym. 2023, 2).

Toisaalta kyse oli myös historiallisesta jatkumosta. Turpeennostolla oli maakunnassa pitkät perinteet, uusi teknologia vain mahdollisti sen teollisen mittakaavan hyödyntämisen. Turvetta ei myöskään ole vain viety pois, vaan sitä on käytetty laajasti maakunnan rajojen sisällä energiantuotannosta elintarvikeketjuun. On myös syytä muistaa, että eteläpohjalainen turpeennosto on myös osa laajempaa yleiseurooppalaista luonnonvarahistorian kertomusta, ei vain ainutkertainen alueellinen tarina.

Metsästä rakentamiseen – puurakentamisen kiertotalouden ekosysteemin yhteiset arvot

EAKR Etelä-Pohjanmaan liiton hanke ”Puurakentamisen kiertotalouden ekosysteemin brändäys (PuuEkosystBrändi)”. Yhteistyössä Vaasan yliopisto (VY) ja Tampereen yliopisto (TAU)

Hankkeessa mukana: Anu Bask (VY), Virpi Palomäki (TAU), Mervi Rajahonka (VY) ja Eero Halmelinna (VY). anu.bask@uwasa.fi

PuuEkosystBrändi-hankkeen keskiössä on vähähiilisen rakentamisen ja puutuotealan kiertotalouden liiketoimintaekosysteemin rakentaminen, kehittäminen ja brändäys. Hankkeessa kehitetään puuekosysteemille yhteinen alan brändi, jossa nostetaan vihreää siirtymää ja kiertotaloutta vauhdittava aikaa kestävä, turvallinen, terveellinen rakentaminen ja asuminen keskiöön. Hanke tuo eri toimijoita yhteen, lisää puuekosysteemin toimijoiden välistä yhteistyötä, kannustaa innovatiiviseen ajatteluun ja lisää toimialan näkyvyyttä sekä Etelä-Pohjanmaalla että laajemmin Suomessa.

Hankkeen ensimmäinen työpaja järjestettiin Seinäjoelle Framissa kesäkuun alussa. Työpajassa pohdittiin ekosysteemin brändäystä arvoketjun alkupäähän (metsästä sahoille) painottuen. Arvoketjua tarkasteltiin kuitenkin kokonaisvaltaisesti alkaen metsänhoidosta, korjuusta ja kuljetuksesta sahoille, jalostukseen ja rakentamiseen asti. Pohdittavia kysymyksiä olivat: 1. Mitä arvoja arvoketjumme edustaa? 2. Millä indikaattoreilla ja mittareilla todistamme arvojemme toteutumisen? 3. Mitä uutta arvoa voimme luoda luonnonarvomarkkinoilla? Esittelemme työpajan tulokset ja keskustelemme niistä yhdessä osallistujien kanssa. Keskustelun pohjalta keräämme näkemyksiä ja palautetta tuloksiin.

DATA JA TEKOÄLY 26.11.

Puheenjohtaja Mikko Auranen

Datasta kasvukuntoa? Digitalisaation mahdollisuudet ja haasteet eteläpohjalaisessa maataloudessa

Terhi Latvala, Luonnonvarakeskus

Maatalous on siirtymässä kohti yhä datalähtöisempää toimintaympäristöä. Satelliittidatan, lennokkikuvien, satokartoituksen ja muiden digitaalisten työkalujen avulla voidaan tuottaa uudenlaista tietoa viljelykasvien kasvusta, peltojen vaihtelusta ja tuotannon kehittämismahdollisuuksista. Samalla keskeiseksi kysymykseksi nousee, miten data voidaan muuntaa käytännön päätöksenteossa hyödynnettäväksi tiedoksi.

Datakasvukunto-hankkeessa (04/2025-12/2027) kerätään kokemuksia ja tuloksia, joissa tarkastellaan erityisesti satelliittidatan, lennokkikuvien ja satokartoituksen hyödyntämismahdollisuuksia maatiloilla sekä niiden käyttöönottoon vaikuttavia tekijöitä. Hankkeen havaintojen mukaan teknologioiden omien ominaisuuksien lisäksi käyttöönottoa määrittävät viljelijöiden kokemat hyödyt, mahdollisuudet käytännön kokeiluihin, vertaistiedon saatavuus sekä neuvonnan tuki.

Datakasvukunto-hankkeen keskeinen oppi on, että maatalouden digitalisaatio ei ole ensisijaisesti teknologinen vaan sosio-tekninen muutos. Datan arvo syntyy vasta, kun se yhdistyy paikalliseen osaamiseen, kokemukseen ja käytännön päätöksentekoon. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna maatalouden kilpailukyky näyttää rakentuvan tulevaisuudessa paitsi uusien teknologioiden hyödyntämiseen myös kykyyn oppia, jakaa tietoa ja uudistua yhdessä.

Esityksessä tarkastellaan näiden tulosten merkitystä Etelä-Pohjanmaan kaltaisella vahvalla ruoantuotantoalueella. Tulokset herättävät myös jatkokysymyksiä siitä, miten dataperustainen päätöksenteko vaikuttaa maatalouden kehittämiseen pitkällä aikavälillä. Erityisen kiinnostavaa on, miten datan hyödyntäminen muuttaa tiedonvaihtoa, yhteistyötä ja toimijaverkostoja sekä millaisia uusia palveluita ja arvonmuodostuksen muotoja se voi synnyttää alueellisissa ruokajärjestelmissä. Nämä kysymykset ovat keskeisiä arvioitaessa digitalisaation pidemmän aikavälin vaikutuksia Etelä-Pohjanmaan maatalouden kilpailukykyyn ja uudistumiseen.

Avainsanat: digitalisaatio, datatalous, maatalous, alueellinen uudistuminen, innovaatiot, Etelä-Pohjanmaa.

Kun tekoäly tuntee yrityksen: yrityskohtaiseen tietoon perustuva tekoäly pkyritysten päätöksenteon tukena

Mikko Auranen, Tampereen yliopisto
Tuire Hautala-Kankaanpää, Vaasan yliopisto

Jussi Rasku, Tampereen yliopisto
Kai-Kristian Kemell, Tampereen yliopisto
Pekka Abrahamsson, Tampereen yliopisto

Etelä-Pohjanmaan yritysrakenne perustuu vahvasti pieniin ja mikroyrityksiin. Näissä yrityksissä sama henkilö vastaa usein strategiasta, myynnistä, asiakkuuksista, taloudesta ja päivittäisestä toiminnasta. Päätöksiä tehdään siksi rajallisen ajan, huomion ja tiedon varassa. Ongelma ei kuitenkaan välttämättä ole tiedon puute. Yrityksissä on runsaasti tietoa dokumenteissa, sähköposteissa, muistioissa, talousjärjestelmissä ja ihmisten kokemuksessa, mutta oikean tiedon löytäminen ja yhdistäminen päätöksentekotilanteessa on vaikeaa.
Esityksessä tarkastelen, miten yrityksen omaan tietoon perustuva keskusteleva tekoäly voi muuttaa tätä asetelmaa. AI-BASS-hankkeessa kehitettiin yrityskohtaista tietoa hyödyntävä tekoälyavustaja ja seurattiin sen käyttöä kahdeksassa suomalaisessa pk-yrityksessä. Tarkastelun kohteena on erityisesti se, miten tekoäly osallistuu yritysten käytännön päätöksentekoon ja miten se muuttaa tiedon etsimistä, vaihtoehtojen tarkastelua ja päätösten valmistelua.
Tulosten perusteella tekoäly helpotti yrityksen oman tiedon löytämistä ja yhdistämistä sekä tuki ongelmien jäsentämistä, vaihtoehtojen muodostamista, reflektiota ja strategista suunnittelua. Yrityskohtainen tieto oli keskeinen tekijä siinä, miksi tekoäly koettiin hyödylliseksi. Samalla päätöksenteon haasteet eivät kadonneet, vaan muuttivat muotoaan: tiedon etsimiseen tarvittava työ väheni, mutta tekoälyn tuottamien vastausten tulkinta, arviointi ja validointi korostuivat.
Etelä-Pohjanmaan näkökulmasta havainto on kiinnostava. Tekoäly voi tuoda pienille yrityksille analysointi- ja tiedonkäsittelykapasiteettia, johon niillä ei muuten olisi omia resursseja. Hyöty ei kuitenkaan synny pelkästä tekoälytyökalun käyttöönotosta. Olennaista on, kuinka hyvin yritys pystyy tuomaan oman tietonsa tekoälyn käyttöön ja kuinka hyvin käyttäjä osaa arvioida sen tuottamia tuloksia. Tekoäly ei poista yrittäjän harkintaa ja vastuuta, vaan muuttaa sitä, mihin päätöksenteossa käytetään aikaa ja huomiota.
Esitys perustuu AI-BASS-hankkeessa tehtyyn kehittämistyöhön ja siitä syntyneeseen tutkimukseen. Hankkeen kokemukset toimivat myös pohjana seuraaville alueellisille avauksille, joissa yrityskohtaista tekoälyä viedään kohti moniagenttista päätöksenteon tukea.

HVAC optimization using AI agents

Rajratan Wankhade rajratan.wankhade@tuni.fi

Industrial optimization.

Millenium Malamla millenium.malamla@tuni.fi

GENEYE

Afshin Dini afshin.dini@tuni.fi
Focusing on its applications in the Computer Vision domai

RUOKAA! 26.11.

Puheenjohtaja Harri Luomala

Judgment Day: How Food Meanings and Observer Characteristics Affect the Responses to Favorers of Products Symbolizing (Un)sustainability

Luomala, Harri T., Lähdesmäki, M., Matilainen, A., Viitaharju, L., & Kurki, S.
harri.luomala@uwasa.fi

Food consumption has become a societally polarizing issue; dietary choices are currently harnessed for identity signaling more than ever before. In Finland, one of the most emotionally charged and politically salient topics concerns the transformation from animal protein sources to plant ones. For instance, vegans and organic food favourers can be derogated by mainstream consumers for their arrogance and overcommitment. We propose that this occurs because symbolic food meanings derived from its production method (e.g. organic vs. importation) and protein source (e.g. chicken vs. insect) transfers to its favourers – converting into an act of identity signaling. Moreover, we introduce observer characteristics (e.g. personal values) as a factor influencing the interpretation of this signal – shaping the response to the favourers.

In Study 1 (online survey N = 850), we seek initial evidence for the postulate that consumers who favour foods that represent alternative production solutions in terms of their pro-sociality trigger different attitudes in the minds of observing others. We find that the favourers of asparagus imported from Spain instigate the most negative observer attitude, while the favourers of local farmer's potatoes yield the most positive one. On the other hand, observers' attitudes toward favourers of organic, free-range, fair-trade foods appear equally positive.

In Study 2 (online experiment N = 810, protein source as a between group factor), we analyze to what extent the favourers of moose meat, roach fish, insect, and chicken meat products trigger admiration or contempt in observing others. We also explore if this effect is explained by the pro-sociality or status symbolism of the products and if observers' personal values play a moderating role here. We establish highly complex symbolic communication dynamics, involving both sender and receiver factors. To highlight one: we find that pro-sociality symbolism explains why an observer admires a roach food favorer more. This effect gets larger as observer's self-transcendental values get stronger.

Our research is important both societally and managerially. It can guide new product development and the design of more compelling marketing campaigns for different user and observer groups. Its insights can be harnessed to foster intergroup social relationships, but also improve human health, interspecies justice, and environmental sustainability.

AARRE

Kalle Tuomi (Silvia Gaiani, Urszula Ala-Karvia, Nanna Rintala)

The AARRE project strengthens the competitiveness and sustainable renewal of Seinäjoki's food ecosystem by developing expertise in intangible value creation. The project supports business growth and internationalisation, and builds a shared, distinctive food narrative as part of regional and national innovation activity.

Mitä ruokatutkimuksessa juuri nyt tapahtuu? Seinäjoelta maailmalle ja takaisin

Anu Hopia, Turun yliopisto

Ruokatutkimus kytkeytyy yhä vahvemmin terveyden ja kestävyyden lisäksi kokemukseen, kulttuuriin, teknologiaan ja alueelliseen kehittämiseen. Esityksessä nostan esiin muutamia ajankohtaisia esimerkkejä Turun yliopiston elintarvikekehityksen tutkimuksesta Seinäjoella:

1. miten KURU-hankkeessa yhdistetään terveellisyys, kestävyys ja maku
2. miten virtuaaliset ja immersiiviset ympäristöt voivat muuttaa ruokakokemusta
3. miten paikallista ruokakulttuuria voidaan hyödyntää uusien tuotteiden, oppimisen ja kansainvälisen yhteistyön lähtökohtana.

Esimerkkeinä tutkimuksen monialaisuudesta ovat myös leipäjuuston äänen tutkimus, biodiversiteettitiedon muuttaminen pelilliseksi oppimisympäristöksi sekä kotimaisen kalan aistinvaraisen sanaston kehittäminen. Lopuksi pohdin, millaisia uusia yhteistyömahdollisuuksia ruoka voisi tarjota Seinäjoen yliopistokeskuksen eri tutkimusalojen välille.

Regional food systems resilience

Silvia Gaiani & Urzula Ala-Karvia

RegioFoodS seeks to turn knowledge about the vulnerabilities, capacities and actors of regional food systems into coordinated regional action—and, through Nordic-Baltic comparison and cooperation, into stronger long-term food-system resilience and self-sufficiency. Five core concepts are the centre of the project: 1) **The region is the key level of analysis 2) Resilience is the central outcome 3) Stakeholders are not just research subjects—they are part of the solution 4) From mapping to transformation 5) Regional knowledge creates transnational value**
The distinctive Nordic-Baltic dimension is crucial. The seven regions become **living laboratories for comparison and mutual learning**, ultimately contributing to a **Nordic–Baltic Observatory on Food System Resilience**. Thus, the project moves from *regional relevance* to *transnational value*.

OLLAAN IHMISIKSI 26.11.

Puheenjohtaja Elina Aaltio

Strateginen tiedeviestintä tutkimushankkeissa: yhteistyötä yli organisaatiorajojen

Marjo Honkaranta

Väitöskirjatutkija, Vaasan yliopisto Abstrakti akateemisille heimopäiville

Nykyään merkittävä osa tieteellisestä tutkimuksesta tehdään tutkimushankkeissa. Rahoittajat edellyttävät hankkeilta tieteellisesti korkeatasoisen tutkimuksen lisäksi usein panostuksia tiedeviestintään, vuorovaikutukseen ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen, jotta päättäjät, asiantuntijat, kansalaiset ja muut keskeiset sidosryhmät voisivat hyödyntää tutkittua tietoa.

Suomessa esimerkiksi strategisen tutkimuksen neuvosto (STN) rahoittaa monitieteisiä ja korkeatasoisia tutkimushankkeita, jotka etsivät ratkaisuja suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten väestörakenteen muutoksiin tai lasten ja nuorten hyvinvointiin. Saman teeman alla rahoitetut tutkimushankkeet muodostavat tutkimusohjelman, jolta odotetaan yhteistä vuorovaikutusta ja tiedeviestintää. Keskeinen kysymys on, miten ohjelmat toteuttavat yhteistä viestintää, kun mukana on useita organisaatioita, tutkimusaiheita ja tavoitteita. Vaikka ohjelmatason yhteistyötä edellytetään, tiedetään vielä vähän siitä, miten organisaatioiden välinen viestinnällinen yhteistyö käytännössä muodostuu.

Väitöskirjassani tutkin yhteistyötä ja strategista tiedeviestintää väliaikaisissa tutkimusorganisaatioissa, kuten tutkimushankkeissa ja -ohjelmissa. Tutkimukseni liittyy tiedeviestinnän tutkimuksessa esiin nostettuun organisaatiokäänteeseen, joka suuntaa tarkastelua yksittäisten tutkijoiden viestintätaidoista kohti organisaatioiden toimintaa. Tavoitteena on tuottaa uutta ymmärrystä käytännöistä, jotka tukevat tutkimushankkeiden yhteistä tiedeviestintää ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta.

Esityksessä pohdin, mitä strateginen tiedeviestintä yhteisenä toimintana voi tarkoittaa käytännössä ja millaisia edellytyksiä onnistunut yhteistyö vaatii. Kysymys on ajankohtainen myös Etelä-Pohjanmaalla, jossa tutkimusta tehdään paljon verkostoissa ja yli organisaatiorajojen.

Murrosten keskellä: maaseudun nuorten näkökulmia sosiaaliseen kestävyyteen

Marja Enbuska, tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto

Ikääntyvä ja vähenevä väestö ovat olleet maaseutualueita koskevan poliittisen keskustelun huolenaiheita pitkään. Ilmiö vaikeuttaa osaltaan maaseutualueiden sosiaalisen kestävyyden toteutumista, joka rakentuu muun muassa hyvinvoinnista, koulutus- ja työmahdollisuuksista,

palveluihin pääsystä ja kuulumisen kokemuksista. Samaan aikaan juuri työllisyys, kouluttautuminen ja usko tulevaisuuteen ovat nuorten elämässä epävarmuutta luovia tekijöitä.

Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopiston tutkimushanke *Murroskohtia. Laadullinen pitkittäistutkimus nuorista 2000-luvun maaseudulla* tarttuu nuorten elämään liittyviin kysymyksiin. Tutkimuksessa tarkastellaan suomalaisella maaseudulla 2000-luvulla tapahtuneita muutoksia nuorten ja sosiaalisen kestävyyden näkökulmasta. Tutkimuksen keskiössä ovat nuoret ja heidän perheidensä arki, sekä näkemykset tulevaisuudesta.

Tutkimuskysymykset ovat: 1) Miten viimeaikaiset muutokset maaseutualueilla ovat vaikuttaneet nuorten elämään ja 2) Miten rakennetaan sosiaalisesti kestäviä yhteisöjä nuorten näkökulmasta? Aineistona käytetään kahta laadullista pitkittäistutkimuksen aineistoa, joista ensimmäinen on kerätty vuosina 2015–2025 (15–25-vuotiaat nuoret). Toinen aineisto kerätään vuosina 2026–2029 kahdella maaseutupaikkakunnalla Itä-Suomessa ja Keski-Suomessa. Pitkittäistutkimus antaa mahdollisuuden murrosten ja jatkuvuuksien esille tuomiseen. Samalla tutkimus tuo keskiöön nuorten elämänvalintojen moninaisuuden ja niiden suhteen sosiaalisesti kestävien yhteisöjen rakentumiseen.

Sukupuolisokeudesta sukupuolisensitiivisyyteen? Miehisyyksien merkitys vankien kanssa tehtävässä sosiaalityössä

Arttu Salo, arttu.salo@tuni.fi

Sosiaalityössä työskennellään marginaaliin määrittyvien ihmisryhmien kanssa. Näihin ihmisryhmiin liitettyjä kulttuurisesti miehisiksi määriteltyjä sosiaalisia ongelmia - rikollisuutta, asunnottomuutta ja päihteiden ongelmallista käyttöä - ei kuitenkaan ole sosiaalityön tutkimuksen tai käytännön piirissä juurikaan tarkasteltu sukupuolen näkökulmasta. Tämä palaa yleisempään käsitykseen siitä, että suomalaista sosiaalityön tutkimusta ja käytäntöä pidetään usein kokonaisuudessaan sukupuolineutraalina tai sukupuolisokeana. Niiden parissa ei ole paneuduttu sukupuoleen liittyviin kysymyksiin tai feministisen tutkimuksen teoreettisiin keskusteluihin. Esittelen tässä esityksessä tutkimusideaa, jonka kohteena on vankien kanssa tehtävä miehen sukupuolen ja miehisyyden huomioiva sosiaalityö.

Suomalaisesta vankipopulaatiosta noin 90 prosenttia on miehiä. Vankien kanssa tehtävässä sosiaalityössä ja sosiaalityön tutkimuksessa onkin tunnistettu tarve naiserityiselle työotteelle, koska naiset ovat tässä marginaalissa vähemmistönä. Sen sijaan syrjäytynyt miesmarginaali on kyllä ollut esillä ja tunnistettu vankeja koskevassa tutkimuksessa, mutta tutkimuskohde on ollut niin ilmi selvästi mies, että mies on saanut edustaa tämän ryhmän kohdalla yleistä ihmisyyttä. Tämä miehen sukupuoleen ja miehisyyteen kietoutuva sosiaalinen ongelma on ollut tunnistamaton miesten kohdalla, eikä vankien kanssa tehtävää sosiaalityötä ole aiemmin tarkasteltu kriittisen mies- ja maskuliinisuustutkimuksen tarjoamin käsitteiden suhteessa miehen sukupuoleen ja mieheyteen liitettyjä kulttuurisia oletuksia ja odotuksia.

Suunnitteilla olevassa tutkimuksessa tarkoituksena on lähteä määrittelemään ja käsitteellistämään, mitä voisi olla mies- tai sukupuolierityisyys vankien kanssa tehtävässä sosiaalityössä. Tätä kautta tutkimuksessa pohditaan ja tarkastellaan myös laajemmin sukupuolierityisen ja sukupuolisensitiivisen sosiaalityön paikkaa.

Vuorovaikutustaitojen vaikuttavuus lapsi- ja perhesosiaalityössä

Elina Aaltio

Taitoa, varmuutta ja vaikuttavuutta vuorovaikutukseen lapsi- ja perhesosiaalityössä (TAITAVA II) -tutkimushankkeen tavoitteena on tuottaa tutkimustietoa ammatillisesta vuorovaikutuksesta lapsi- ja perhesosiaalityössä sekä tutkimukseen perustuvia välineitä vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Hankkeessa 1) täydennetään tutkimusryhmän aiemmassa hankkeessa Suomeen adaptoimaa ja toimivaksi havaittua (Renko ym. 2026, Isokuortti ym. 2026), motivoivaan haastatteluun nojaavaa koulutuspakettia sekä muokataan siitä sosiaalityön perustutkinto- ja erikoistumiskoulutukseen soveltuva versio, 2) luodaan koulutuspaketille ylläpito- ja levittämisrakenteet mukaan lukien kouluttajakoulutus ja arvioidaan kouluttajakoulutuksen toteutettavuutta ja 3) analysoidaan sosiaalityöntekijöiden vuorovaikutustaitoja ja niiden yhteyttä asiakastason tuloksiin.

Tässä esityksessä keskitytään vuorovaikutustaitojen vaikuttavuuden arviointia koskevaan osioon, jossa tarkastellaan koulutuksen vaikuttavuutta työntekijöiden vuorovaikutustaitoihin ja asiakastason tuloksiin. Tutkimuksessa sovelletaan osittaista satunnaistettua koeasetelmaa, jossa koulutukseen rekrytoitavat 120 sosiaalityöntekijää jaetaan koe- ja kontrolliryhmiin tiimeittäin. Molempia ryhmiä pyydetään nauhoittamaan yksi aito asiakastapaaminen ennen koeryhmän koulutusta (T1) ja kaksi tapaamista koulutuksen päätyttyä (T2). Nauhat pisteytetään tätä tarkoitusta varten kehitetyllä SWIM-menetelmällä (Whittaker ym. 2016), joka tuottaa vertailukelpoista tietoa neljästä motivoivan haastattelun taidosta ja kolmesta sosiaalityöspesifistä vuorovaikutustaidosta. Aiemmassa kansainvälisessä tutkimuksessa näiden taitojen on havaittu olevan yhteydessä asiakastason tuloksiin kuten sitoutumiseen ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen (Forrester ym. 2019). Tarkastellaksemme vuorovaikutustaitojen ja asiakastyön tulosten välistä yhteyttä suomalaisella populaatiolla tutkimuksessa kerätään nauhoihin kytkeytyvä lomakeaineisto, jossa T2-nauhoituksiin osallistuvien asiakkaiden hyvinvointia ja sitoutumista mitataan laadukkailla mittareilla nauhoitushetkellä (T2) ja kolme kuukautta myöhemmin (T3).

Tutkimushanke toteutetaan tiiviissä yhteistyössä käytännön toimijoiden kanssa, millä on pyritty varmistamaan asiakastason tulosmittarien tarkoituksenmukainen valinta ja aineistonkeruun onnistuminen.